

Войтович І.М., магістрант
Вигівська І.М., к.е.н, доцент,
доцент кафедри обліку і аудиту
Державний університет «Житомирська політехніка»

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ

Будь-яке підприємство роздрібної торгівлі діє в певному господарському середовищі, і чим складніше, динамічніше це середовище, чим більше глибоких, масштабних і частих змін воно зазнає, тим більш гнучкий характер повинна мати вся господарська діяльність організації.

Глобальні тренди сучасності залишають свій відбиток на діяльності кожного підприємства, зокрема впливають і на підприємства роздрібної торгівлі. До основних глобальних трендів відносяться: кардинальна зміна гео-політичної ситуації; тривала фінансово-економічна криза; проникнення новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери суспільного життя; стрімкий науково-технічний розвиток; зростання екологічної небезпеки. Всі ці фактори зумовлюють серйозне підвищення рівня ризику і невизначеності для абсолютної більшості суб'єктів економічної діяльності в Україні [1]. Як бачимо, сучасні економічні умови несуть в собі ризики для господарської діяльності підприємств.

З іншого боку, фінансові ризики мають і суб'єктивну основу, оскільки завжди реалізуються через людину. Зазвичай, саме підприємець оцінює ризикову ситуацію, формує безліч можливих результатів і робить вибір з множини альтернатив [3].

Кризові явища в діяльності суб'єктів господарювання можуть відбуватися навіть за сприятливих економічних умов. Тому можна зробити висновок, що ризик притаманний будь-якому виду економічної діяльності, незалежно від кількості умов і факторів впливу на господарські операції, процеси, діяльність вцілому. Настання ризику та його наслідки є результативним етапом явища ризику і вказує на економічну доцільність (ефективність) певної господарської дії (операції, процесу).

Важливим моментом в аналізі ризику є його класифікація, яка дозволяє оцінити вплив ризику на діяльність підприємства, побачити чинники, що формують конкретний вид ризику, визначити значущість, роль і місце кожного ризику в системі. Прояви ризиків у торгівлі є багатогранними, що ускладнює процес управління ними, тому необхідно використовувати більш повну класифікацію ризиків, для більш точної оцінки.

Можна виділити такі основні ризики: економічні ризики, що впливають на роботу підприємства через зміни в економіці країни (інфляція, податки, відсотки та ін.); політичні ризики – це несприятлива політична ситуація в країні, вплив податкового законодавства; психологічні ризики – не професійний менеджмент, низька мотивація, конфлікти в середині колективу; транспортні ризики – це незадовільні умови перевезень вантажів, високі ціни на паливо; конкурентні ризики – низька конкурентоспроможність підприємства та дії конкурентів; фінансові ризики – ризики пов'язанні з фінансовими ресурсами підприємства

Група фінансових ризиків, що відіграють найбільш значиму роль в загальному “портфелі ризиків” підприємства. Збільшення ступеня впливу фінансових ризиків на результати фінансової діяльності підприємства пов’язано з швидкою зміною економічної ситуації в країні і кон’юнктури фінансового ринку, розширенням сфери фінансових відносин, появою нових фінансових технологій і інструментів [2].

До основних фінансових ризиків підприємства роздрібної торгівлі слід віднести: кредитний, валютний, відсотковий, ділова активність комерційної діяльності та ступінь вірогідності банкрутства.

Важливу роль в умовах ризику виконує бухгалтерський облік, як інструмент нейтралізації ймовірних наслідків господарських ризиків шляхом створення для керівництва відповідного інформаційного забезпечення на всіх стадіях процесу управління діяльністю підприємства роздрібної торгівлі.

З точки зору бухгалтерського обліку фінансові ризики – це ризики пов’язані зі зміною структури активів, капіталу та зобов’язань підприємства, що веде до зниження показників його ліквідності та фінансової стійкості.

Питання облікового забезпечення управління фінансовими ризиками доцільно досліджувати за декількома напрямками, зокрема в частині: оцінки ймовірних наслідків ризику; інформаційного забезпечення ризик-менеджменту (управлінський заходів) фінансовими ризиками підприємств роздрібної торгівлі; інформаційного (бухгалтерського) ризику для стейкхолдерів підприємства; інформаційного ресурсу для аналізу ризику втрати доходів, ризику капіталу та ризику фінансового стану торговельного підприємства.

Отже, під фінансовим ризиком підприємства розуміється ймовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків у формі втрати доходу чи капіталу у ситуацій невизначеності умов здійснення його фінансової діяльності. Тому питання інформаційного забезпечення інформаційного забезпечення управління фінансовими ризиками торговельних підприємств набуває все більшої актуальності в сучасних умовах господарювання, враховуючи значну частку суб’єктів торгівлі в економіці держави. Правильно організована ситсема бухгалтерського обліку на підприємстві торгівлі забезпечить можливість вчасної ідентифікації, оцінки та управління фінансовими ризиками, притаманними таким підприємствам.

Список використаної літератури:

1. Божанова О.В. *Управління фінансовими ризиками промислового підприємства: теоретичний аспект* [Електронний ресурс]. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_10/20.pdf.

2. Германчук А.М. *Управление коммерческой деятельностью предприятий на основе маркетинга* : дис. ... канд. екон. наук: 08.06.02 / А. М. Германчук. Донецьк, 2000. 276 с

3. Лігоненко Л.О. *Торговельне підприємництво: теорія та практика* : монографія / Л.О. Лігоненко, Г.М. Богославець, І.В. Височин, Г.Л. Піратовський, І.В. Стояненко; за ред. Л.О. Лігоненко. К.: КНТЕУ, 2012. 304 с